

Ebre

Medi Ambient

L'Ebre, la segona conca més contaminada per plaguicides

Un informe d'Ecologistes en Acció amb dades fins al 2016 detecta 21 herbicides i insecticides en rius de la conca fruit de l'activitat agrícola

A. CARALT
TORTOSA

Un informe de l'organització Ecologistes en Acció ha alertat de la presència de 21 plaguicides en punts de la conca de l'Ebre, la majoria d'ells considerats disruptors endocrins, es a dir que interfereixen el funcionament del sistema hormonal dels humans. En la immensa majoria de casos, les mostres no superen les concentracions màximes permeses.

La investigació, que porta per nom *Ríos hormonados* ha analitzat la informació subministrada entre 2012 i 2016 per deu conques hidrogràfiques de l'Estat que han atès la demanda d'informació sobre el grau de contaminació dels rius. El document s'ha realitzat conjuntament amb l'organització 'Pesticide Action Network Europe'.

L'estudi conclou que la de l'Ebre és la segona conca estatal amb un major nombre de plaguicides detectats, 21 de les 37 substàncies analitzades. Només la supera la conca hidrogràfica del Xúquer, amb 34 plaguicides descoberts. Per sota es situen les conques del

País Basc, la del Tajo i la del Miño-Sir, a Galícia.

En el cas de l'Ebre, els plaguicides més detectats van ser els herbicides terbutilazina, el metaclor i l'insecticida prohibit lindà i els seus isòmers. En canvi, el 2012 van ser detectats també amb una alta freqüència un tercer herbicida, el desetilazina, i l'insecticida clorpirifós.

Les concentracions detectades de lindà i clorpirifós van ser molt elevades el 2016, superant en ocasions la concentració màxima admissible.

L'informe 2017 de la CHE detecta cinc incompliments, cap a les Terres de l'Ebre

Totes les substàncies detectades en major freqüència el 2012 i 2016 se sospita que interfereixen el funcionament del sistema hormonal (ho serien 16 dels 21 plaguicides detectats a l'Ebre).

Un de les conclusions més alarmants de l'estudi apunta que dels

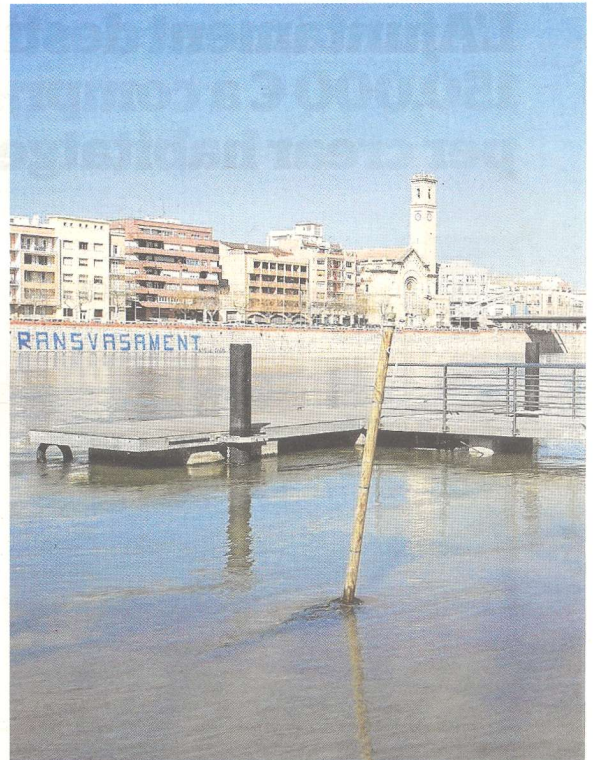
47 plaguicides trobats als rius de l'Estat l'any 2016, un 70 per cent (un total de 34) estan prohibits per la legislació vigent a Espanya i a la Unió Europea per la seva elevada toxicitat.

Tòxics persistents

L'informe admet que és una situació «preocupant» perquè mostra, d'una banda, que aquests productes químics nocius es van utilitzar de manera àmplia a Espanya i encara persisteixen en el medi ambient. D'altra banda, se sospita que alguns d'aquests plaguicides s'haurien usat de manera il·legal. És el cas, per exemple, del DDT, prohibit als anys 80 del segle XX, els compostos parentals del qual encara es detecten a dia d'avui.

La presència d'aquestes substàncies en el medi aquàtic pot respondre, en últim terme, a una mala gestió dels residus de la seva fabricació quan estava permesa la seva producció. És el cas del lindà, que va generar diversos abocadors il·legals.

A més, els autors de l'estudi afirmen que aquestes substàncies presents a l'aigua poden actuar de manera additiva amb nous conta-

El cabal del riu Ebre al seu pas per Tortosa va provocar ahir la inundació de l'em

minants, provocant efectes adversos en organismes exposats. La majoria dels plaguicides detectats són insecticides (48 %) i herbicides (44 %) i en menor mesura fungicides (8 %).

Contaminants hormonals

En relació als components hormonals, es sospita que ho són un 54 % del total de substàncies detectades. L'informe detalla que, de la mateixa manera que les hormones, poden ocasionar efectes adversos a dosis molt baixes, cente-

nars de cops inferiors als nivells d'exposició considerats segurs per la normativa. S'explica que la dosi d'exposició no determina el seu efecte i que el moment de l'exposició és molt important. Si es produeix en els primers estadis de la vida, «pot produir lesions irreversibles, provocant patologies o malalties que poden no manifestar-se fins a l'etapa adulta».

A Espanya es van consumir l'any 2014 un total de 78.818 tones de plaguicides, xifra que la situa al capdavant dels països eu-